

Nr. 9—10.

EESTI SPORDILEHT

2. AASTA-
KÄIK

TALLINNAS, 1921.

Paarisjooks Eesti esivõistlustel Tartus 16. veebruaril 1921. a.

Pr. E. Stamm ja hr. E. Hiob (Kalev—Tallinn).

**: EESTI SPORDI SELTSI :
„KALEVI“**

kergejõustiku osakonna juhatus teatab
käesolevaga, et **pühapäeval, 24. apr.**
1921. a. kell 11 homm. korraldatakse
Piirital - - - - -

murdmaa jooks

umbes 3000—4000 mt. peale. Jooks
algab Lükati sillalt ja lõpeb „Kalevi“
maja juures. Ülesandmisi võetakse
vastu kunni 20. apr. s. a. Osa võivad
võtta ainult Spordi Liidule alluvate
seltside liikmed.

JUHATUS.

**: EESTI SPORDI SELTSI :
„KALEVI“**

kergejõustiku osakonna juhatus teatab
käesolevaga, et **pühapäeval, 1. mail**
1921. a. korraldatakse - - - - -

**ümbert Tallinna
:: teate jooks ::**

10×500 mt. Algas kell 10 homm.
„Kalevi“ aias. Ülesandmisi võetakse
vastu kunni 26. aprillini s. a.

JUHATUS.

Eelolevaks hooajaks soovitame:
**tenniskingad,
naelkingad,
jalgpalli saapad,
jalgpallid,
spordisärgid,
spordipüksid.**

Veespordi abinõud: **paadid, süstad**
omast töökojast.

O.-Ü. „ESTO“
Pikk tän. 47. Tallinn.

EESTI SPORDILEHT

II. aastakäik.

Laupäeval, 9. aprillil 1921. a.

Nr. 9-10 (24-25)

Kuulutuste hinnad:
Kaantel: 2 mark millimeeter
Tekstis: 4 marka „

Eesti Spordileht ilmub kaks korda
kuus: iga 1-sel ja 15-mal. Toimetus
ja talitus on Tallinn, Pikk tän. 47

Üksik nr. 10 marka
Postiga kuus . . . Mk. 23.—
Väljamaale . . . „ 50.—

Kevadel.

Ma olen õelnud, hing ei ole rohkem kui keha ;

Ja olen õelnud, keha ei ole rohkem kui hing.

Ja et keegi, isegi Jumal, pole suurem kui me ise.

Walt Whitman.

On jälle kevade ja uuestündimise aeg. Soendab päike ja paitavad tuuled. Pakatavad pungad, puul ja hinges, ja poevad välja rõõmu ja julguse hiirekõrvakesed. Eks ole me osa Loodusest ja allu ta väärarata seadustele. Eks ole me keha täis kevadest mahla ja hing täis loomistungi.

Eks ole me sportlased, keha kultuse kummardajad, — uue ilu ja elu kuulutajad ja kehastajad. Eks ole ka Whitman meile laulnud oma vägevad laulud. Eks ole meil endalgi hinges neid tundeid tukatanud.

Lähme siis välja jälle sinerdava taeva alla, laseme jalgu virada muheneval murul ja saadame ketad ja odad liuglema pilvede poole.

Oleme kui uuestündinud jumalad !

H. T.

Hugo Klemmer †.

Aastat seitse tagasi, kui sport Eestis esimesi hiilgesammusid astus ja spordi lipp ka väljaspool kodumaad võidurikkalt levis, esines meie paremate, selleaegsete spordimeeste hulgas noor ja tugev kalevlane Klemmer, kes iseäranis häid tagajärgesid näitas hüpates. 1914. aastal, kui meie spordimehed esimest korda Venemaa olympiaadist Riias osa võtsid, omandas Klemmer seal hooga kõrguses teise koha — 175 cm. Hoota kõrguses on Klemmer'i Eestimaa rekord 141 cm. veel tänini püsima jäänud, mille ta juba 1914. aastal üles seadis. Need tagajärjed saavutas Klemmer hoolsa ja kindlakavalise treenerimise tõttu ning oli loota, et tema aja jooksul võistlusväljal veel paremaid tagajärgi näitama saab. Oli ta ju alles 17—18 aastane.

Nii mõnelegi spordimehele on küsimiseks jäänud, miks Klemmer nii ootamata võistlusväljalt lahkus. Olles tema kauaegne sõber juba koolipõlvest saadik, loen kohuseks tema kannatusrikka elukäigu kohta lühikest kirjeldust anda. Juba koolipingil istudes andis Klemmer tunnistust oma kalduvusest spordi vastu, kus tema igal vabal minutil püüdis seda ka teiste koolivendade juures edendada. Jalgpall oli igapäevane asi. Kui juba Eestis esimesed kergejõustiku võistlused käimas olid, siis oli meil Klemmer esimene, kes rohkem mitmekülgsemale spordile koolis hoogu andis. Veel praegu seisab mul pilt silme ees, kuidas Klemmer ühel ilusal hommikul võidurõmsa näoga kooli ruumidesse ilmus, raamatute kõrval ka oma meisterdatud diskus kaenla all, selle juures ise lapselikult rõõmustades, et diskuse valmistamine tema käes kõige raskuste peale vaatamata ikkagi korda on läinud. Päevaselge on muidugi see, et loopimist kohe alustati, milleks peale õpetunde Rannavärava mäele tõtati, sest paremat ruumi ei leidnud, kus koolijungrid

sporti ajada oleks võinud. See ilus aeg ei kestnud kaua. Klemmer lahkus kooliõpilaste suureks kurvastuseks õpepingilt puhtmajanduslistel põhjustel ja tõttas vanemale vennale perekonna ülespidamisel abiks, sest isa oli juba pikemat aega haiglane ja peaaegu töö võimetu, kuna ema ja kooli-

Hugo Klemmer †.

ealine vend abi tarvitasid. Sellegi pärast ei jätnud Klemmer sporti ja juba lühikese aja jooksul jõudis selles täiuseni, kus tema ka eelpool tähendud tagajärjed saavutas. Kuid siin hakkas saatuse järjekindlalt oma hoole noore ja elurõõmsa Klemmeri oladele laduma. Esiteks viis surm

isa hauda, noort Hugo't ainukeseks perekonna toitjaks maha jättes, sest vanem vend võitles juba suure ilmasõja vereväljal. Selle juures murdis raske kopsuhaigus Klemmeri tervise, mis teda raske südamega spordiväljalt lahkuma sundis. Aasta pärast suri ema pika ja kurnava haiguse kätte, kuna Klemmeri enese tervis korraliku arstimise tõttu paranes ja tema silmis juba uut lootuse läiget võis näha, kuid ei: halastamata saatuse andis sarnase hoobi, millest Klemmer kunni surmatunnini rahu ei saanud: 1917. aastal aprilli kuul surmas tema õnnetumal kombel laskeriistaga oma parema sõbra, minu 18-aastase venna Reinholdi. See kohutav õnnetus muljus Hugo nii armutatult maha, et endise elurõõmsa nooremehe asemel kurvameelset ja rõhutud inimest pidid vaatama. Ainuke tegevus peale eluülespidamise muretsemise, millest tema rahuldust tundis, oli muusika ja edasiõppimine, mille külge ta kõige energiaga asus. Iseäranis andeline oli tema muusika alal, — vaevalt oli leida muusikariista, mida Klemmer ei mänginud. Siis tuli vabadussõda. Jällegi oli Klemmer esimestest, kes Kalevlaste Malevaga vaenuväljale tõttas ja sõja kaasa tegi. Läänud aasta lõpupoole lõpetas Klemmer sõjakooli ja astus ohvitserina Malevasse teenistusse. Sõjateenistuse kõrval õppis ta edasi ja lõpetas juba kuus klassi keskkooli, et ennast agronoomi kutsele ette valmistada. Kõik hakkas vana rada käima, suuremad ja raskemad sündmused kaotasivad mälestuses terava kuju, sest aeg parandab haavad. Pühapäeval enne ülestõusmise pühi kukkus Klemmer ratsutamisel hobuse seljast nii õnnetumal kombel maha, et põrutuse tagajärjel tema kopsudest verd voolama hakkas ja teda voodi heitma sundis. Nüüd, kus ta oma tervisele uue ja veel raskema hoobi sai, mis tema lootused rahuliku elu peale lõpulikult purustas, ei suutnud Klemmer enam saatuse karmi käe vastu võidelda ja lõpetas teisipäeval enne pühi õhtu kell 8 oma elu revolvri kuuli läbi.

Suurel reedel sängitati tema Valga Priimetsa surnuaeda oma langenud lahinguvendade keskele, kõigist eluraskustest ja õnnetustest välja puhkama. Nelja aastast suurel reedel maeti minu vend Reinhold.

Puhka rahu, Sina õnnetu saatusest tagakiusatud noormees! Sinust jääb meil kustumata mälestus!

E. Jaanvaldt.

Viimane jääpalli hooaeg.

Kõige pealt peab ütleva, et möödaläinud jääpalli hooaeg väga võistluste-vaene oli. Terve hooaja kohta oli ainult kaks võistlust. Tingimata tuleb tulevikus rohkem võistlusi korraldada, sellepärast juba, et ainukeseks heaks harjutuseks meie mängijatele on just võistlus. Harjutuste ajal nimelt ei ole meie mängijatel võimalik vähesel arvul mängijate tõttu kahe poolega harjutada, kuna just viimane kõige paremaks harjutuse viisiks on. Meil harjutatakse harilikult ühe värava peale sihtimist, mis mitte edukas ei ole meie jääpalli arenemisele, sest enne peab värava alla saama, kui sinna pihta võib lüüa.

Sagedamate võistluste toimepanemine teeb mängu rohkem tuttavaks, nii et võistluste ajaks kaunikesed hulgad pealtvaatajaid ilmuvad, mille tähtsus ainelisest seisukohast vaadates igal ühel selge peaks olema.

Esimene võistlus peeti ära Harjumaa-konna esimängija nime peale «Kalevi» liuväljal. Võistlejateks «Kalev» ning «Sport». Võitjaks jäi, nagu teada, «Sport» resultaadiga 11 : 5 (esimene poolaeg 4 : 3). Esimese poolaja resultaati 4 : 3 tähelepanes uskus nii mõnigi pealtvaataja «Kalevi» võidu sisse, kuid teise poolaja 15 esimest minutit muutis arvamusid mängu tagajärje kohta. Lõpuresultaat 11 : 5 tunnistab juba suurt ülekaalu teise meeskonna poolt. Tõepoolest ei olnud «Sporti» meeskonna ülekaal mitte nii suur, kui resultaati ära näitab, sest et 4—5 goali õigekstunnistamise vastu vaielda võib (off-side jne.). Terve mängu ajal oli vahekohtuniku vile järele ainult 2 off-side (2 off-side I goal «Kalevi» kahjuks), mis juba vahekohtuniku kompetentsuse üle kahtlema paneb. Mängu käiku kokkuvõttes peab ütleva, et «Kalevi» tehnika «Sporti» omast parem oli, kuna «Sporti» taktikat paremaks lugeda tuleb. Isegi tehnilisi pen-susi võis «Kalevi» löökides tähele panna. Kuid niikaua kui tehniline kunst (õhust võtmine ning volley) «Kalevi» mängijatel kindel ei ole, ei soovitaks teda üleüldse tarvitada, sellepärast, et ebaõnnestamise korral tagajärjed kõige raskemad võivad olla. «Sporti» taktikas paistis iseäranis välja hea kokkumängu sisemise trio kui ka sisemiste ajajate ja äärmiste vahel. Mis veel sportlaste mängust välja paistis, ja mis neile mitte eduks ei ole, oli nende kõva ja isegi toores pealekäimine. Oli juhtumisi, kus «Kalevi» mängija palli sport-

lase käest juba ära oli võtnud, ning mööda jooksmisel viimane tallega kepiga veel mööda jalgu virutas; vahekohtunik aga vaatas kõike seda külma rahuga pealt.

Kõige õigem resultaati oleks olnud 7 : 5 ehk 6 : 5 «Sporti» kasuks.

Teine ning viimane võistlus peeti ära Eesti esimängija nime peale «Sporti» liuväljal. Võistlejateks seekordki jälle ainult «Sport» ning «Kalev». Resultaat, nagu teada 5 : 0 (1 : 0). Esimese poolaja resultaati tõendab ka sel korral ühetugevust, kuna teine poolaeg «Sporti» ülekaalu ära näitab. Seletada võib «Kalevi» kaotust teisel poolajal ainult sellega, et «Sport» oma lühikesel passi taktikaga «Kalevi» mängijaid esimesel poolajal väga väsitab, nii et nad teiseks poolajaks end «välja pumpanud» on, ning positsioonist välja löödud. Vahekohtunik seekord hea ning mängu käik palju viisakam. Jää seekord pehme, mille tõttu tihedaid kukkumisi ette tuli, ja mis tegi, et kumbki pool kõige paremat mängu ei võinud näidata. «Kalevis» seekord mängisid kaks Venemaalt tulnud optanti, kes kaunis kindla palli üle valitsemisega, kuid pehme jää tõttu ei olnud nende mängu osavus iseäranis silmapaistev. Õigem tagajärg minu arvates oleks 5 : 2 ehk 5 : 3 «Sporti» kasuks. «Sport» omandas sellega ka kap. Veemi poolt annetatud karika, mille ta teist korda võitis.

Üleüldse läinud jääpalli-hooaega kokkuvõttes peab ütleva, et oleme siiski kaunis suure sammu jääpalli mängus edasi jõudnud. Nimelt sellepärast, et oleme kindla stiili omandanud (Soome), kuna enne mängiti nii Vene madalat kui ka Soome õhumängu; usun ka, et mängijad on minuga ühel arvamusel, et see mängu stiil, mis Soomes tarvitusel, kõige parem on. Oli loota soomlaste siiatulekut talvel Spordiliidu kutse peale, kuid raskete ühenduseolude tõttu jäi võistlus pidamata. Tuleval talvel peaks tingimata kutsuma mõnda Soome meeskonda Tallinna võistlema, et meie mängijad vähemalt näha võiksid paremat mängu.

Uudistest väljamaal tuleks nimetada kõige pealt Soome-Rootsi liiduvõistlust, mis kordamööda ära peetakse Helsingis ning Stokholmis (seekord Helsingis); mäng lõppes seekord jälle soomlaste võiduga 5 : 3. Nii võivad soomlased uhked olla, kui paremad mängijad ilmas. (Jääpalli ei tule vahetada Kanaada 'hokey'ga, milles ilmameistrid kanaadalased on).

Nüüd, kus jää juba ära sulanud, ning väljad lumest lagedaks hakkavad saama, sunnib see mõtlema tulevase jalgpalli hooaja peale. Teatavasti on meil ju ees liiduvõistlus Soomega, millest peame väiksema kaotusega pääsema kui mineval suvel, Võidu peale meil suuri lootusi ei ole, kuid — kes elab, see näeb! On ju jalgpallis õnn nii vahelduv.

Peale selle on loota teiste Soome seltside võõruskäikused Tallinna, ning «Sporti'l» tuleb võistelda konstul Schvalbe poolt annetatud karika pärast «Helsingi Jalkapalloklubi»ga. Ning veel on loota Rootslaste võõrsilkäiku, mis, kui see tõeks saab, esimene võistlus Eesti-Rootsi vahel

oleks. Kui kaugele läbiraakimised selles asjus on jõudnud, on mul teadmata, kuid usun, et Spordi Liit kõik teeb, et võistlused saaks toime pandud.

Mineval suvel võisteldi meil vaheldava õnnega. Enamasti domineeris «Sport», kuid eeloleval suvel on võistluste tagajärgi veel raskem ette ütelda, sest et «Kalev» uusi häid jõudusid juure on saanud. Ka loodame, et võistlejaid rohkem saab olema kui mineval suvel.

Nii siis, kui väljad lumest vabanenud, järjekindlale harjutusele, siis loodame, et parema eduga eeloleval hooajal teistega võistelda võiksim.

Mida tuleb lavn-tennise mängu harjutajatel silmas pidada.

Lavn-tennise mängu äraõppimiseks on kaks võimalust olemas. Esimene nendest oleks harjutamine vilunud mängijaga, kes ühtlasi tarvilisi juhatusi annab mängus, kuna teine võimalus oleks mängu määruste äraõppimine ühes järgnevate harjutustega ühetaoliste vastastega, kusjuures tarvilisi andmeid mängu tehnika ja stiili kohta vilunud mängijatelt tuleks omandada.

Tugevamale mängijale ei paku nõrgemate harjutamine mitte alati lõbu, niisama muutub algajale alaline kaotus tüütavaks. Kuid see ei ole veel kõik. Tähtis on siin see olukord, et algajal, kellel alaliselt tuleb tugevama mängija vastu harjutada, omandab kaitsemängu (defensive) tehnika ja taktika, kuna võimalused, kus pealetungimine tarvilik (offensive), vastava tehnika ja taktika puuduse kui ka õige momendi tabamatuse tõttu kaduma lähevad, mille tõttu alaline kaotus möödapääsemata. Ühtlasi avaldab tugevama mängija peale halvavat mõju taktika vahelduse kui ka teravate pallide vastamise võimaluste puudus.

Üleüldiselt on kindel, et harjutajad, kelle võimiste vahe mängus tuntav on, ei võimalda üksteisele vastavat edu mängu arendamises. Algajate juures, kes omal käel harjutavad, kipub maad võtma vale stiil, mis edaspidiste võimiste arendamise juures tuntavaid takistusi toob, mida aga ära hoida võimalik on selle läbi, kui vilunud asjatundjaid vahete vahel nõuandmistele kutsutakse ja paremate mängijate stiili katsutakse järele aimata. Tähtsat osa etendab mängijate juures ühetaoliste jõudude vahekorral teatud määral võistlus-

himu ja soov võita. Silmapaistva tähtsuse omandavad ka veel rahvusvaheliste võistluste korraldamised, kus võimalusi on klassilisi võistlejaid, kes mitmesuguste stiili, taktika ja tehnikaga esinevad, tähele panna ja õppida.

Küsimuse juures, missugune mängudest arenemise suhtes parem on, kas üksik (singles) ehk kahemäng (doubles), võib kindlasti esimest kasulikumaks pidada. Tähendatud mängu juures on löökide võimalused sagedamad kui ka paremad tingimised kiirema liikumise harjutamiseks, kusjuures raske kahemängu taktika kokkumängus ära jääb.

Mittesoovitav on veel olukord, kus kahemängus nõrgem mängija kõrvale paigutatud, harilikult mängu parandamise suhtes, kusjuures harilikult pall ühel küljel võidetakse, teisel kaotatakse.

Täitsa erilise tähtsuse omandab alguses mäng vastu seina, kus võimalused on, õhu-, hüppe-, põhi- ja löikelööksid harjutada, nii paremalt kui vasakult poolt, ühtlasi ka vastavalt reketi hoidmist, kuid põhjalikuma arenemise suhtes ei tohi tähendatud harjutustega end mitte süstematiseerida, vaid peab ainult elementaarsuse piiridesse jääma, puuduste tõttu, mis puutuvad erilisel palli aeglasesse lennusse, peale põrget seinast, ja selle lennu sihi alalisesse etteteadmisesse. Üleüldiselt võib veel tähelepanu juhtida korralikkude abinõude tähtsuse, kui ka platsi õigete mõõtude ja võrgu kõrguse pääle, milledest harjutuste juures arenemise suhtes palju ära on.

E. S. Liidu jalgpalli määrused.

§ 1.

Mängijate arv. — Mänguvälja suurus. — Mänguvälja jaotus. — Wärawad. — Wärawa ala. — Karistusala. — Pall. — Rahwuswaheliste wõistluste mängu, suurus ja palli mõõdud.

Mängust wõtawad osa kummagil poolel 11 mängijat.

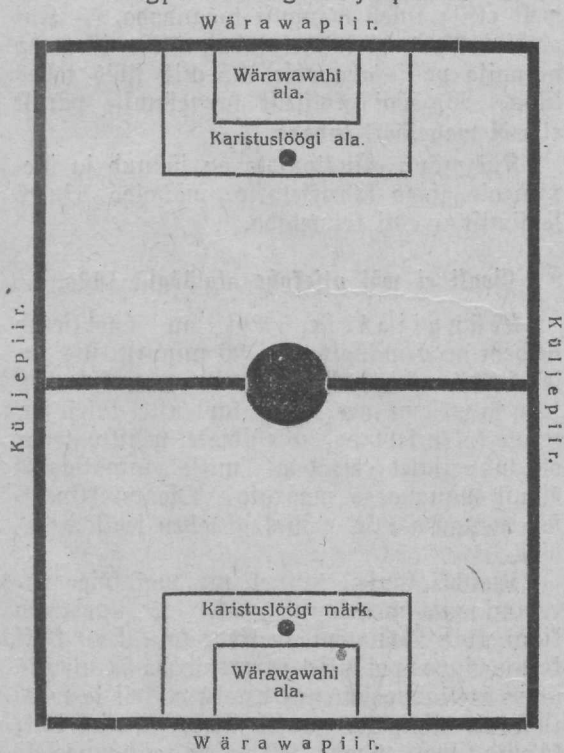
Mänguwälja olgu nelinurga sarnane ja wastaku järgmistele mõõtudele:

Pikkus mitte üle 119 meetri (130 yardi) ja mitte alla 91,5 meetri (100 hardi).

Laius mitte üle 91,5 meetri (100 yardi) ja mitte alla 45,75 meetri (50 hardi).

Mänguwälja tähendatakse ära selgete piirjoontega. Pikkusjooni kutsutakse küljepiirideks, otstajooni wärawa piirideks. Küljepiir tõmmatakse ristjoones wärawapiiri wastu. Mänguwälja igasse nurka seatakse vähemalt 1,8 (6 fee) meetri kõrgune lipuwarras. Küljepiiride keskohalt tõmmatakse risti üle mänguwälja keskpiir, mis wälja keskpiiriks osaks jääb. Wälja keskpiir teatakse filmapaisiwaks ja selle ümber joonistatakse ring 9,15 meetri (10 hardi) pikkuse raadiusega.

Jalgpalli mänguwälja plaan.

Wärawa märgitakse ära kahe wärawapiiri joonele püsti maasse löödud teiwaga, mis

ükssteisest 7,3 meetri (8 hardi) kaugusel asuwad (teiwaste wärawapoolsetest külgedest mõttes) ja mõlemad ühekaugusel omapoolsetest nurgalippudest. Wärawateiwaste kõrgus on 2,45 meetrit ja nende ülemised otsad on ristpüu kaudu ükssteisega ühendatud. Wärawateiwaste ja ristpüu wäljapoolsed küljed wõtavad kõige enam 14 cm. laiused olla (5 inches).

Kumbagist wärawateiwast 5,5 meetrit mänguwälja nurga pool tõmmatakse 5,5 meetri pikkune joon risti wastu wärawapiiri; joonte wäljapoolsed otsad ühendatakse wärawapiirile rööbastikkuse joonega. Niiwiisi kujunenud ala nimetatakse wärawawahi alaks ehk wärawaalaks (Goal Area).

Nii samuti tõmmatakse 16,5 meetrit kumbagist wärawateiwast mänguwälja nurgapoolse risti wastu wärawapiiri 16,5 meetri pikkune joon; nende wäljapoolsed otsad ühendatakse wärawapiirile rööbastikkuse joonega. Niiwiisi piiratud ala nimetatakse karistuslöögi-alaks. (Penalty Area). Risti wastu kumbagi wärawa keskpiiriks, 11 meetri kaugusele, teatakse mänguwäljale selge märk, karistuslöögi märk (Penalty kick mark); selle märgi pealt lööakse karistuslöögid.

Palli ringmõõt võib olla mitte üle 71 cm. ja mitte alla 69 cm. Palli pääliskait olgu nahast. Peale selle ei tohi ükski palli osa mingisugusest materjaalist olla, millest mängijale wiga võiks juhtuda.

Rahwuswahelistel wõistlustel peab mänguwälja järgmistele mõõtudele wastama:

Pikkus mitte üle 110 meetri (120 hardi) ja mitte alla 100 meetri (110 hardi).

Laius mitte üle 75 meetri (80 hardi), mitte alla 64 meetri (70 hardi).

Mängu algusel tohib pall kaaluda mitte üle 430 grammi (15 ounces) ja mitte alla 370 grammi.

Lisamärgused ja seletused.

Terawotsalisi lipuwarraid ei wõi tarvitada. Külje- ja wärawapiire ei wõi V-kujulise waokelega ära märkida.

Tähelepanemiseks:

Wahekohtunikkudele. Mis määral ja millal wahekohtunik võib waele segada ja mängu lõpetada, oleneb täielikult tema oma järelekaalumisest.

Kui mänguwälja seesuguses korras on, et jellest mängimisele hädakohtu võib tekkida, tuleb wahekohtunikul mängu algamine ära keelata; kuid ilmaaegu ei pea mängu esitama.

Terwitada võib ainult neljal nurgal lipuwarrast, üks igal nurgal. Wahekohtunik ei tohi lubada nurgalipu warraste kõrvaldamist

ehk teisele kohale seadmist, vähemalt mitte selles, et mängijal parem oleks nurgalööki anda.

Korraldajatele. Pidage hoolt selle eest, et iga mõistlus oleks reeglil kohaselt finititud ja välja kuulutatud.

100X65 meetrit (115X75 hardi) on mänguvälja kõige kohasem suurus. Nurgalööki de tarvis olgu maa tasane.

Viimase ilmaga peab värava ette saepuru riputama.

Ka väravateivaste kohal peab väravapiir selgesti näha olema. Ristpuu ajemel ei või kōit ega muud asetaitjat tarvitada, mis küllalt kindel ei ole.

Wärwige väravateivad ja ristpuud walgeks, et nad paremine filma paistaksid. Nurgalippude värwid olgu helehad.

Wähemalt mõistluste puhul olgu väravad väravavõrkudega varustatud ja peetaagu kindlasti hoolt selle eest, et need mõistluste ajudes kindlad ja täiesti korras oleksid ning ka mōōda maad kinni kiinnitatud.

Mängus olew pall olgu korralikult õhtu täis, kuna abipall peab alati saadaval olema.

Mängijatele. 11 mängijat moodustawad n. n. meeskonna, mis koos seisab 5 pealetungijast (forwards), 3 poolkaitstjast (halfbacks), 2 kaitstjat (backs) ja 1 väravavahist (goalkeeper). Pealetungijad on nimed: pahem äärmine pealetungija, pahem siseimine pealetungija, kesk-pealetungija, parem siseimine pealetungija ja parem äärmine pealetungija. Poolkaitstjad: pahem poolkaitstja, kesk-poolkaitstja ja parem-poolkaitstja. Kaitstjad kaitsevad pahemaks ja paremaks kaitstjaks. Kui mäng juba on alanud, siis ei saa mängijaid ilma wastaspoole nõusolekuta enam teiste vastu ümber wahetada.

§ 2.

Mängu wältus. — Loosimine ja wäljapoolte waltimine. — Alglöök.

Wõitlusaeaga on 90 minutit, kui mängu algusel ehk mõistluse futsetes juba ette teistwiisi ei ole kindlaks määratud.

See pool, kes loosimisel wõidab, wõib omale mänguwälja poole walida ehk mängu alustada.

Māna alustakse n. n. alalööki (place-kick) mänguwälja keskelt wastaspoole wäravapiiri poole: wastaspoole mängijad ei tohi enne seda lööki pallile 9,15 meetrist ligemale läheneda (ringi raadius) ja ei wõi ka keegi kumbagi meeskonna mängijatest enne seda üle keskpiiri minna.

Siisamärkused ja seletused.

Alglöögi nimetatakse seda lööki, mis tehakse wälja keskpunktist, mil kumbki meeskond

end kohtadele on korraldanud ja pall wälja keskkohtal on.

Kui alglööki korrapäraselt ei tehta, tuleb see uuesti ette wōtta.

Ei ole lubatud, et peale mängijate keegi muu alglööki toimetaks.

Tāhelepānemiseks.

Wahelkohtunikudesse. Kui wahelkohtunikule muud mängu kestwusaega ei teata, tuleb tal lasta mängu 90 minutit kesta. Noorte mõistlustes on õige üleüldiselt wiisiks 30+30 mänguajaga tarwitada.

Kui mäng õnnetu ehk mõne muu põhjuse tagajärjel katkeb, tuleb wahelkohtunikul selleks kulunud aeg arwesse wōtta ja on soowitaw, et ta kumbagi meeskonna kaptenile niuwiisi sündinud ajapikendusest teataks.

Mārgi üles, kumb pool alglöögi tegi.

Alglöök tuleb sōhtida wastaste wārava poole: tahapoole löõmine on sel juhtumisel keelatud. Kui nii tehakse, tuleb wahelkohtunikul lasta alglööki uuesti teha. Waata, et alglöök õieti tehakse. Kui pall wahelkohtunikule arwates ühte korda ümber ei ole liikunud, s. o. oma ümbermōõdu pikkust maad edasi nihkunud (umbes 70 cm.), tuleb tal kōsta uus alglöök teha.

Wahelkohtunikul tuleb hoolega tähelepanna, et mingisugust pettust ei sünniks; kordumalt eksiija tuleb mängust tagandada. — Kui alglöök õieti on toimetatud, wõib järgneiw mängija palli tahapoole ehk mis ihsis tahes lüüa. Alglöögi ekslikult toimetamise pärast ei wõi wabalööki lubada.

Kui mäng õstustamata on jäänud ja üle-määrase ajaga kawatsetakse mängida, tuleb loosimist uuesti toimetada.

Goali ei wõi otsekohe alglöögist lüüa.

Mängijatele. Kui on kawatsetud wāhem aega mängida kui 90 minutit, siis tuleb sellest mängu alguses wahelkohtunikule teatada ja mõlemi meeskonna kaptenitel tuleb selle üle kokku leppida. Üleüldistel mõistlustel ei ole mängijatel muidugi mitte mingisugust õigust mänguajaga määrata. Ole punktipealselt mängu algusel wäljal ja lahku sealt wahelajal.

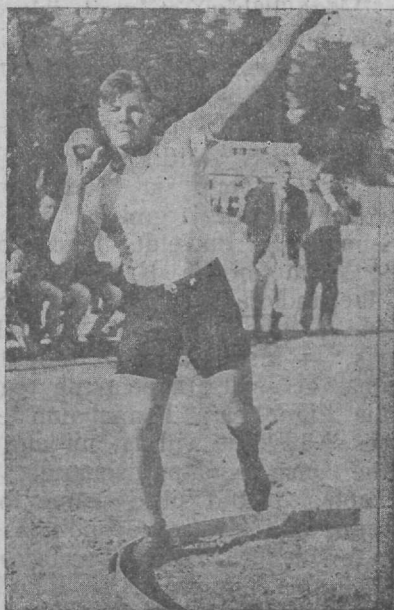
Kumbki kapten tunneb muidugi kõige paremini oma meeskonna nõrku ja tugewaid külgi, kuid üleüldiselt on kõige kasulikum kõiki kasusid juba loosimisel filmaspidada ja nii siis lasta wastaspoolele enne wastu pāikest ja wastu tuult mängida. Tuleb ikka õigel ajal kõiki kasusid filmas pidada, sest teisele mängupoolele ajudes wōiwad ilmaolud juba muutunud olla.

(Sārgneb.)

P. Nurmi.

10.000 mt. jooksu võitja Antverpeni Olümpia mängudel.

Põrhõba.

Võitja kuulitõukes Antverpeni Olümpia mängudel — 14.81 cm.

Kodumaalt.

Sportlased — professionaalid Eestis.

Elukutseline sport, mille õitseageg mineval aastasajal oli, on kunni käesoleva ajani spordilimas tähtsa tegurina püsinud, millega uuem spordiharrastajate vool, n. n. asjaarmastajad, võitluse-jalal asub. Statistika andmete järele kaldub võit, iseäranis viimastel aastatel, tuntuvalt asjaarmastajate poole.

Oleme harjunud kuulma harilikult elukutselistest sportlastest raskes spordis, nii kui maadlemise, tõstmise, boksimise jne. aladel, kuna teistes spordiharudes elukutselisus võõrastavana tundub, haruldase nähtusena esinedes. Kuid Ameerikas ja Lääne-Euroopas on ta ka kergespordis, pallimängudes, talvespordis jne. maad võtnud. Meil Eestis on senni elukutselisus olnud ainult raskespordis ja täiesti uudisena tundub «Kaja» nr. 50 sõnum, millest näeme, et väikses Eestis ka muil aladel, peale raskespordi, ta su eest võideldakse.

Nii on, nagu tähendatud ajaleht teatab, Viljandis 27. veebruaril s. a. suusavõistlused olnud, kus 5000 m. jooksu võitja Th. Anderson esimese auhinnana

5000 marka autasu on saanud. Igatahes algupärane nähtus.

Kuid sealsele Kaitseliidu Spordiringile, kes pealegi, kui ma ei eksi, Eesti asjaarmastajate Spordiliidu liige on*), see au küll ei tee.

Sporti asartmänguga ühele astmele seades meie kaugele ei saa, ja kui see veel kooliõpilaste keskel sünnib, nagu eespool nimetatud ajaleht teatab, siis peab seda täiesti hukkamõistetavaks nähtuseks tunnustama.

Spordi organisaatorite otsekohene kohustus oleks asjas viibimata kindlale seisukohale asuda. kk.

Järvamaa s. s. „Maleva“

pidas oma järjekorralist peakoosolekut 28. veebruaril, millest kaunike hulka liikmeid osa võtsid. Meeleolu koosolekul oli õige elav. Kokku olid tulnud enamasti kõik nooremad tegelased, kuna vanemaid, nagu

*) Toimetuse märkus: Kaitseliidu Spordi Ringid, nende hulgas ka Viljandis, Spordi Liitu ei kuulu.

näha, asi enam suurt ei huvita, löövad käega. Väga kahju, et meil ikka veel sarnane loidumus valitseb ja see väiklane arvamine maksev on, nagu oleks vanemale, enam vähem soliid inimesele sport häbiks. Mis teha! Elame, õpime. —

Uude juhatusse valiti: Purfeldt, Pürn, Rebane, Tiik, Tepp ja Samblik, kes eneste vadel ametid järgmiselt ära jagasid: Esimees E. Purfeldt, tema abi K. Rebane; kirjatoimetaja J. Pürn, abi K. Tepp; laekahoidja H. Tiik, abi J. Samblik. Seltsi arstiks valiti ühel häälel Dr. P. Naaris. — Muu seas peab kahjatsedes tähendama, et seltsi kauaaegne tegelane ja asutaja liige herra Tannebaum ennast juhatusse ei lasknud valida, millega «Maleva» ühe oma teovõimuliste tegelastest kaotas. Kuid siiski jääme lootma, et T. nagu alati «Malevale» nõu ja jõuga abiks saab olema, tema kõrgete aadete teostamisel oma vilunud kätt pakkudes.

Joh. Pürn.

Järvamaa s. s. „Maleva“ raskejõustiku osakond

avas mineval nädalal oma tegevuse. Osakonna ümber on kaunike hulk asjasthuvitet noori kogunud, kes suure elavusega harjutustest osa võtavad. Raskusi teeb ainult asjaolu, et sellekohast kangi (scheibe stange) ei ole. Praegu peetakse harjutusi kuul-stangedega, mis aga suuremat treenerimist ei võimalda, oma ühekülgisuse tõttu. Sügiseseks hooajaks loodetakse nõnda kaugele jõuda, et scheibedega stange muretseda võidak. Noorte «malevlaste» seas on nii mõnigi silmapaistev kuju, kes süstemaatilise treenerimise juures toredaks atleetideks välja võiksid kujuneda. — Selleks püsivust, poisid, aga mitte liialdada! Muu seas soovitan ka pikamaa jooksjatele «käimisega» algust teha, sest pidage meeles, karikas on ikka veel Laube käes.

8. 3. 21.

J. P.

Sport Narvas.

Mis enne ilmasõda üsna laialdane oli, langes sõjaajal täiesti. Jalgpalli nähti küll tagumas, kuid teised spordiharud puhkasid rahulist und.

Saksa okkupatsiooni ajal 1918. aasta sügisel, kutsuti spordiosakond karskuse seltsi «Võitleja» juures ellu. Noori kogus umbes paarisaja ümber. Algati harjutustega nais- ja meesvõimlejate grupe-dega.

Kuid enamlaste Eestimaale tulek tegi eelpoolnimetatud osakonnale lõpu peale.

Alles 1920. a. augustikuu alguspäevadel kutsuti jalgpalli mängijate ja vanemate spordimeeste korraldusel esimene spordiarmastajate koosolek spordiseltsi asutamiseks kokku.

Ilmusid 37 meest. Spordiseltsi asutamiseks leiti kolm võimalust olevat: 1) Täiesti iseseisev selts, 2) astuda Narva Kaitseliidu spordiringi ja 3) asutada Karskuseseltsi «Võitleja» juures spordi-osakonda.

Pikemate vaieluste juures otsustati jääda viimase juure. Valiti juhatus, kellele ülesandeks tehti tarvilikka sammusid tegevuse alal astuda ja jooksvaid asju ajada.

Karskuseselts «Võitleja» tuli noortele sportlastele vastu ja laenas 5000 marka, millega kohe üks osak. juhatus liikmetest Tallinna tarvilikka kergeatleetika abinõusid sõitis tooma.

Toodi: odad, ketad, jalgpall ja mõni eksemplar spordi kirjandust, ning algati harjutustega.

12. septembril peeti esimene spordipidu, kus spordi eeskavaga esineti; osavõtmine oli elav, mis võimaldas võlgu saadud 5000 marka ära tasuda. Meeleolu tõusis.

25. septembril korraldas kohalik 9. polgu spordi grupe Narva esivõistlused kerge jõustikus, millest ka osak. poolt võistlejaid ja esitajat paluti saata. Ehk küll osak. alles vaevalt üle kuu vana oli ja liikmetest alles kõik algajad olid, siiski otsutati kutse vastu võtta, ehk küll võitude saamiseks lootustki ei olnud; olid ju sõjaväelased kauemat aega endid harjutanud ja mõni isegi juba vanem spordimees hulgas.

Kuid tagajärg oli üllatav. Noored võistlejad omandasid 4 esimest, 3 teist ja 2 kolmandat võitu. See tõstis muidugi osak. liikmete meeleolu.

Peale eelpool nimetatud võistlusi otsustas osakond oma olemasolemise eest rohkem töötada. Asutati nais- ja meesvõimlejate gruped, algati harjutustega, et pidusid korraldada ja sissetulekutega osakonnale tarvilikka abinõusid muretseda.

Kunni käesoleva ajani on korraldatud 5 spordipidu, millest elavalt osa on võetud. Sissetulekutega on tarvilisi abinõusid ja väike kogu vene- ja eestikeelset spordikirjandust muretsatud.

Kodukord seati kokku, mis peale «Võitleja» juhatus poolt kinnitamist E. Spordi Liitu registreerimisele saadeti.

Praegu on osakonnal ligi poolteistsada liiget, kelledest ligi pooled alaealised. Igatahes oleks liikmete arv palju suurem, kuid tööpuudus Narvas takistab igasuguse seltskondlise töö edu.

Loodetavasti suudab praegune osakond, mis «Võitleja» juures juba neli korda on ellu kutsunud, sporti Narvas kindlale jalale seada ja alaliselt püsima jääda. Seda võib sellega seletada, et praegune osak. juhatus kindla jõu ja tahtmisega on suutnud osak. tegevust nii kindlustada, et ainelisi põhjusi lagunemiseks olla ei või. Sest osak. on kodukorra põhjal alaliselt «Võit-

leja» juures, kus sellekohased avarad ruumid sporti mitmekülgsest võimaldavad edustada.

Peab ütleva, et 8 kuuga on suudetud väga edurikkalt edasi jõuda.

Tuleb soovida, et igalpool spordiseltside asutajad nii agaralt töötaksid, kui Narva «Võitleja» Sp.-osak. juhatus on töötanud, siis näeksime sporti Eestis kindlustatuna.

Seks jõudu tööle.
26. märtsil 1921. a.

M. Metsatalu.

Soome korraldatud jalgpalli meeskond, kes Rootsi vastu 1—0 ja Eesti vastu 6—0 võitis.

E. S. Spordi Liidu teated.

Eesti Spordi liidu poolt on 1921. a. suvine tegevuskava järgmiselt määratud:

Jalgpall.

Mai 8-mal. Jalgpalli võistlus soomlastega, «Sport» Tallinn.

Juuni 12-mal. Jalgpalli võistlus (rahvusvaheline), «Sport» Tallinn.

Juuni 19-mal. Viru maakonna esivõistlused jalgpallis, «Kalev» Rakvere.

Juuli 10-mal. Rahvusvahelised jalgpalli võistl., «Sport» Tallinn.

Juuli 24-mal. Jalgpalli võistlus, «Tulevik» Viljandi.

Juuli 31-mal. Jalgpalli võistlus, «Kalev» Rakvere.

Aug. 27—28-mal. Harju maakonna esivõistl., «Sport» Tallinn.

Aug. 27—28-mal. Jalgpalli võistlus, «Kalev» Rakvere.

Sept. 24—25-mal. Järva maakonna esivõistlused, «Maleva» Paide.

Raskejõustik.

Mai 8-mal. Rahvuslised raskejõustiku võistlused, «Tulevik» Viljandi.

Mai 8-mal. Viru maakonna esivõistlused raskejõustikus, «Kalev» Rakvere.

Sept. 3—4-mal. Rahvuslised raskejõustiku võistlused, «Kalev» Rakvere.

Nov. 26—27-mal. Rahvuslised võistlused, «Kalev» Rakvere.

Veesport.

Juuli 2—3-mal. Ujumisvõistlused, «Kalev» Tallinn.

Juuli 23—24-mal. Rahvusvahelised ujumisvõistlused, «Kalev» Tall.

Aug. 6—7-mal. Süsta- ja paadivõistl., «Kalev» Tall.

Kergejõustik.

Aprilli 17-mal. Murdmaa-jooks, «Kalev» Rakvere.

Aprilli 17-mal. Murdmaa-jooks, «Sport» Tallinn.

Aprilli 24-mal. Murdmaa-jooks, «Kalev» Tallinn.

Mai 1-sel. UMBER Tallinna teatejooks, 10×500 mt., «Kalev» Tallinn.

Mai 8-mal. Murdmaa-jooks, «Maleva» Paide.

Mai 21—22-mal. Kergejõustiku võistl., «Kalev» Rakvere.

Mai 22—29-mal. Kergejõustiku võistl., «Maleva» Paide.

Juuni 11—12-mal. Harjumaakonna esivõistlused, «Sport» Tallinn.

Juuni 25—26-mal. Rahvusvahelised kergejõustiku võistlused, «Kalev» Tallinn.

Juuli 16—17-mal. Järva maakonna esivõistlused, «Maleva» Paide.

Juuli 16—17-mal. Viru maakonna esivõistlused, «Kalev» Rakvere.

Juuli 23—24-mal. Rahvusvahelised kergejõustiku võistlused, «Sport» Tallinn.

Aug. 6—7-mal. Kergejõustiku võistlused etteandm. (handicap), «Kalev» Rakvere.

Aug. 14-mal. Maratoni jooks, «Sport» Tall.

Aug. 20—21-mal. Kergejõustiku võistlused, «Kalev» Tall.

Aug. 28-mal. Maratoni jooks, «Kalev» Rakvere.

Aug. 27—28-mal. Järva maakonna esivõistl. kergejõustikus, «Tulevik» Viljandis.

Aug. 28-mal. Järva maakonna esivõistl. kergejõustikus (10-võistlus), «Maleva» Paide.

Sept. 3—4-mal. Kergejõustiku võistlused, «Kalev» Rakvere.

Sept. 17—18-mal. Teatejooks 5000 mt., «Kalev» Rakvere.

Võrkpall.

Mai 29-mal. Rahvuslised võrkpalli võistl. etteandmistega (handicap), Tallinnas.

Juuni 19-mal. Harju maakonna esivõistlused võrkpallis, Tallinnas.

Juuli 23—24-mal. Ulemaalised võrkpalli võistlused, Tallinnas.

Aug. 20—21-mal. Rahvuslised noorte võistlused.

Sept. 17—18-mal. Järva maakonna esivõistlused võrkpallis, «Maleva» Paide.

Jalgratas.

Aug. 13—14-mal. Jalgratta-võistlused, «Kalev» Tall.

Tartu seltsidelt «Kalev»'ilt ja «Sport»-

ilt puuduvad teated kavatsetavate võistluste kohta.

Eesti esivõistluste määramine kergeja raskejõustikus jäi esialgu lahtiseks.

Väljamaalt.

Võrkpalli spordi teated Inglismaalt.

Inglismaa võrkpalli liidu koosolekul läinud aastal 13. dets. otsustati muuseas mängu seaduste muutmise ja täienduse asjus rahvusvahelisele võrkpalli föderatsioonile oma eesõigused üle anda, tingimisel, kui ametlikud määrused Inglise keeles välja antakse ja eelseisvad muudatused föderatsiooni peakoosolekul ühel häälel vastu võetakse.

Uhtlasi otsustati Londoni koosolekul traditsiooniliste maailma esivõistluste tarvis Wimbledon'i linnas uut mänguplatsi korraldada, kuhu mahuks 20.000 pealtvaatajat.

Kiri toimetusele.

Palun järgnevatele ridadele ruumi, vastuseks Narva «Võitleja» jalgpallikomando mängija hra A. R. seletuste kohta.

Loomulikult näitas meile tegemist olevat just mingisuguse koonduskomandoga, sest ta seisib koos «Põhja-Lääne» armee-lastest, millesse kuuluvad umbenelased, ja meie kodumaalastest. Peale selle saime Teie üksikute ütelnuste järele kindla otsuse.

Algust peab ikka tänama, kui õnn oma poole tüürib, ja kalevlased, nad ei kannata kunagi «kõleda» tuule all! —

Kas mäletate kesk esipoole mängu, kui õnn hakkas raugema, kui «oskamata» mängijad hakkasid mängule elavust looma, siis oli vaja «oskamata» mängijal käest kinni haarata ja tagasi tõmmata, väravasse löömisest!

Kõik esimesed märkused mängu oskamatuses asjus tulid vahekohtuniku hra Lossmanni poolt «Võitleja» komandole.

Ei tea, miks mängisid «üli-oskanud» mängijad halba mängijatega nii halva tagajärjega; kas õnneliku loosi tõttu? —

Kahju ühest verisest põlvest, mille all kannatas «Võitleja» jalgpallikomando, kuna kalevlaste põlved kõik veristatud olid. Teist poolt mängu otsustas vahekohtunik hra Lossman ilma «rusikameheta» mängida, mis oli veel põhjuseks mängu katkestada? Ka tuul hakkas juba raugema.

Loodaks tulevikus sõbralikkum ja leplikku vahekorda meie noorte spordiseltside vahel ja hütüaks tulevikus hää meelega — «Tere tulemast!» —

A. E.

Las kaswame me
tõusew sugu!

„Eesti Spordilehe“ noorsoo
kaswatusline osa.

Noor sepp

Eesti boy-scoutide organisatsiooni
„Noorte seppade“ ajakiri

Tegew toimetaja E. Tuulik

№ 8

9. aprillil 1921. a.

№ 8

Lugejail'e.

I. Uleriiklise scoutide kongressi otsuse põhjal oleme sunnitud oma lehe nime muutama, sest et riikline scoutide häälekananja selle nime omale võtab.

«Eesti Boy-scout'i» toimetaja.

„Ole valmis“ toimetusele.

Teie sõbralik tervitus andis meile uut jõudu, uut julgust. See oli vennalik käepigistus, kus sõnati «ühenduses seisab jõud». Ja tõesti, ainult ühiselt ja sõbraliselt käsikäes edasi rühkides suudame teostada omi sihte.

«Eesti Boy-scout'i» toimetaja.

1921
1921

Anton Õunapuu'le

2. skp. sai 2 aastat sest mööda, kui vaenlase kuuli läbi murdunult suikus igavesele unele meie Eesti scoutide isa ja päalik Anton Õunapuu.

Seda meele tuletada on raske ja kurb. See kisub uuesti tardunud haavad nõrretama. See on kui oda, millega meie hingese vanu mälestusi uuesti ergutatakse.

Tõesti — hingese on valus!

Nagu tahtmatalt kerkivad etteheitlikud hütüded selle kõrguse poole, küsides — «miks nõudsid sa meilt nii varakult nii raskeid ohvrid», «miks viisid teda ära meilt siis, kus teda meil kõige rohkem oleks tarvis läinud, miks löid sa meie noorte

hingedesse nii valusaid haavu, miks, miks tegid sa kõik seda?»

!Anton Õunapuu †.

Ja ta saab vastama: «noorus, sa oled kergemeelne, sa ei suuda veel ära seedita, mis tähendab isamaa eest surra».

Sõna — «isamaa eest surra» — see suudab hinges pöörangut sünnitada, see suudab silmapilkselt sumbutada neid etteheitlikka mõtteid. Sest mis on inimesel, mis on noorel scoutil püham ja ülem kui isamaa eest surra.

Ja Anton Ounapuu oli scoutide hulgast esimene, kes oma scouti kohut isamaa vastu on täitnud. Ta on scouti esimest käsku pühaks pidades hõisates isamaa eest surma läinud.

Tema mälestus jääb jäädavalt meie noorte scoutide ridadesse. Võime ainult soovida: «Hinga rahus, sa truim isamaa poeg!»
E. Tuulik.

Eesti pedagoogiale.

Nüüd, kus meie, vanad kui ka noored, oleme vabanenud Vene elemendist, mis ei annud meie Eesti pedagoogile küllalt vabadust ja algatusvõimalust Eesti nooruse kasvatamiseks, ei tarvitse Eesti pedagoog enam pealtvaatajana seista. Ta on ka kohe loovale tööle asunud, ta on oma esimeseks ülesandeks teinud uut Eesti kooli luua, milles muidugi need pahed esimeses järjekorras kõrvaldatakse, mis Vene kooli kasvatuslise asutuse asemel kasarmuks muutisid.

Kuid Eesti pedagoogil seisab veel teine, raskem ülesanne ees. Ta teab, et kooli ühekülgne kasvatusline meetod meie noorust veel küllalt iseteadvaks ja moraaliselt tubliks kodanikuks ei suuda kasvatada.

Nii mitmelgi korral on Eesti noorusest ja tema sitkusest vabadussõja päevil juttu olnud. Nii mitmelgi korral on aega neid teeneid meelde tuletatud, mida Eesti noored korda on saatnud, kaitsedes vanadega käsikäes Eesti noort riiki ja kodukollet.

Ja Eesti noored ei ole ka loiuks jäänud ise enda kasvatamise juures.

Eesti noorus on katsunud ise omale teesid leida, et kõrvaldada noorte ridades eettulevaid pahesid, nagu näit. suitsetamist, joomist, uulitsa-huligaansust jne.

Ja nad on suutnud seda ka teostada, nimelt selle läbi, et nad on boy-scoutide ideed omaks võtnud, mida üles on seadnud tuntud kasvatusteadlane inglase sir Robert Baden Poveell ja mis nüüd üle ilma kõige suurema noorsoo kasvatuslise tähtsuse on omandanud.

Kuid, Eesti pedagoog, miks oled sa

külmaks pealtvaatajaks jäänud noorsoo liikumise juures sel ajajärgul, kui noored sind kaasa kutsusid neile juhtnööre ja juhatust andma. Miks ei tulnud sa noortele vastu?

On isegi juhtumisi olnud, kus pedagoog on katsunud scoutingut noorsoo silmis kahjulikuks tembeldada, ja seda noorsooga edvistamiseks nimetada.

Eesti pedagoog peab ju noortele kui vanem seltsimees, kui isa olema, kelle käest iga noor õiglaselt nõu võib küsida ja saada. Iga Eesti pedagoog peaks seda ometi heameelega nägema, kui igast Eesti noorest nii füüsiliselt kui ka moraaliselt tubli kodanik kasvaks, missugust ülesannet koõl üksinda ei suuda täita ega läbi viia.

Mis tarvis siis niisugused nähtused, nagu linna I. tütarlaste gümnaasiumis, kus mõned õpilased sellepärast koguni koolist ähvardati välja visata, et nad olid julgunud scoutide ridadesse astuda. Paistab, nagu ei oleks pr. T-I, täh. gümna. juhatajal, üleüldse aimu scoutingu ideedest!

Sarnasel olukorral ei ole ime, kui Eesti naispedagoogid on lasknud Eesti tütarlaste abipaludes Saksa ja Vene prouakeste poole pöörata, et neilt juhtnööre saada praktilise elu jaoks. (Märkus: Eesti nais-scoutid läksid Ameerika Kristliku noortemeesteseõtsi ülemjuhatause alla). Nad olid sunnitud seda tegema, sest et Eesti naispedagoogide ridades kedagi ei leidunud, kes neid ajanõuetele vastavalt oleks juhatanud.

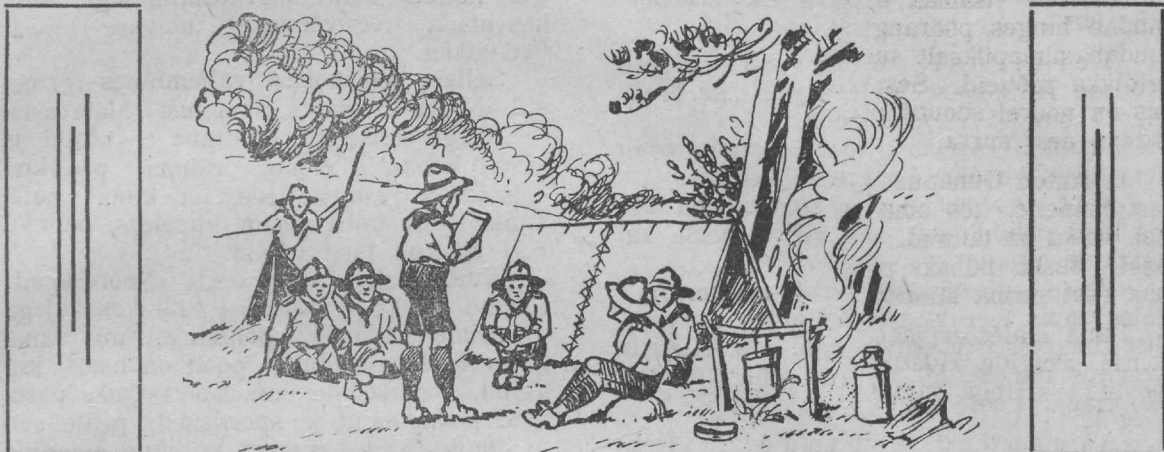
Veel ei ole aga hilja töö juure asuda. Seepärast ärge jääge endiselt külmadeks pealtvaatajateks, ja ärge laske Eesti tütreid Eestile ära kustuda!

Miks ei või siis ka Eesti naispedagoogid noorte hulka astuda ja neid juhtida, nagu see näit. Soomes ja teistes kultuuririikides sünnib?

Sellepärast: asuge noorte juure, asuge noorte ridadesse neid juhtima, aidake noortega käsikäes läbi viia neid kõrgeid kasvatuslisi ideesid ja sihte, mis scoutide liikumine sisaldab.

Sellega ehitame kõige tähtsamast külmest enda riiki ja tulevast vabadust, sest «Noorte päralt on tulevik!»

E. Tuulik.

Laagri elu.

Laager ja laagri elu.

Vene keelest E. K.

Laagri korraldamine.

Kella 6 ajaks otsige hea tasane ja kuiv koht valmis. Hea oleks, kui see koht oma ümbrusest natukene kõrgemal seisaks. Kui paraja koha olete leidnud, vaadake ta ennem hästi ja hoolega järele, kas ta võib laagriks, või ei. Kohast ripuvad suurem jagu laagrielu hõlpsusi ära. Platsi valimisel tuleb tähele panna, et seal kaks tugevat, 8—10 jala kaugusel üksteisest olevat puud oleks, ja et plats nende kahe vahel ühetasane oleks.

Kui plats käes, tuleb ta teie kirve abil puhastada noortest puu kasvudest ja üleüldse igasugusist mätastest ja prahist. Et üht 2—3 tolli jämedust puud maha raiuda, seks paenutage ta latv ühele poole maha ja lööge tugevasti kirvega pingule tõmbunud poole peale, see peale vajutage puu teisele poole ja lööge veel kord; te näete, et noort puud võib kahe löögiga maha raiuda.

Selle järele puhastage puude vahe väikstest metsa kasvudest puhtaks. Kui te puud olete juba välja tõmmanud, siis alles näete, et teie oodatud tasane koht on täis mäta kühme ja konarlusi.

Hävitada saab neid mättaid järgmiselt: astuge jalad harkis nende kohale ja lööge kirvega jalge vahelt läbi selle mäta pih-ta. Uheksal juhtumisel kümnest laguneb mäta kohe ära, kümnendal korral on seal sees puu juur, mis välja tuleb lõigata, ehk kivi, mis välja tuleb võtta.

Nüüd on teil täiesti puhas ja sile plats, valmis ilma mingisuguste konarsusteta.

Kuid ärge veel telki lahti hakake pak-kima.

Ennem valmistage 6 telgi pulka, selle-järele raiuge noor 8—10 jala kõrgune, haraline puu maha, ja ainult siis pakkige telk lahti.

Kui te telgi puude alla teete, siis pole raami keppa tarvis, sest telgi aukudest läbi põimitud nõor võimaldab telgi tegemist kahe puu vahel: nõori otsad tulevad natukene kõrgemal inimese pikkusest, hästi pingule tõmmatuna puu külge kinni siduda. Ka kõik neli telgi nurka tulevad pingule tõmmata, ja maa külge, telgi pulkade abil, kõvasti kinnitada. Samuti tuleb ka äärtega teha.

Sis pange see rity nõori alla (muidugi väljastpoolt), et teda veel rohkem pingule tõmmata. Nii on teil peavari valmis. Hea vilumuse juures võib seda tööd kümne kuni viieteistkümne minuti jooksul ära teha.

(Järgneb).

Eesti scoutide üleriikline kongress Tartus 20. ja 21. märtsil 1921.

Avamine. Kell 11.30 avab kongressi kokkukutsuja sc. Elken I. koosoleku lühikese kõnega, milles ära näitab ühistöötamise tarvidust. Tähtsamaks küsimuseks praegusel silmapilgul on ühenduse loomine üksikute scoutide organisatsioonide vahel ja ühise häälekandja küsimus.

Esimest scoutingu mõtte teostajat Eestis, Anton Ounapuud, ja teisi lahkunuud mälestatakse püstitõusmisega.

Juhatajaiks valitakse roder sc. Silber Tallinnast ja sc. Elken Tartust. Sekretärideks Maling (Tall.), Antik, Urm, Treufeld (Tartu) ja Tederson (Võru).

Mandaatkommisjoni igast organisatsioonist üks esitaja.

Tervitusi ütlevad kapten Tõnson Tallinna sc. Maleva poolt, sc. Treffner Tartu sc. Maleva poolt.

Tuulik: «Annan «Noor-Seppade» poolt tervitused auväärt kongressile edasi».

Kapt. Oro tervitab ja soovib tarvitada neid põhimõtteid, mis viivad heale tulevikule vastu.

Peale suusõnaliste tervituste tervitab telegrammi teel h-ra sõjaminister «rahvuslist kongressi» ja soovib talle edu. Kirjalik tervitus tuli Y. M. G. A. sekretäär Mr. Robinsoni poolt jne.

Aruanded kohtadelt. Kongressi kokkukutsuja sc. Elken selgitab kongr. kokkukutumise põhjusi ja annab aru eeltöde üle. Kõige pealt on tarvis tuua üleriikline korraldus ja ühine häälekandja. Neid küsimusi võis ainult kongr. ära otsustada ja tema kokkukutumiseks moodustati Tallinna ja Tartu sc. Maleva esitajaist komisjon, kuhu kuulusid Tallinnast sc. Treumundt ja sc. Johanson, Tartust sc. Elken ja sc. Antik. Kuna esimesel komm. koosolekul Tallinna esitajail kirjalikud volitused puudusid, siis töötati välja ainult üldised põhihooned, kuna üksikasjad pärast, vastastikkusel kinnitamisel pidid ära määratama. Tartus kinnitati kokulepe kõige kiiremas järjekorras ära, kuid asjata oodati seda Tallinna poolt. Et aega vähe oli ja telegrammilise järelepärimise peale ka mingisugust vastust ei tulnud, siis otsustas Tartu Sc. Maleva päälük sc. Jõgi määrata mind kongr. kokkukutsujaks. Tegelikult tööle astudes on suur töö tehtud: muretsetud ruumid, öökorter jne.

«Noor-Seppade» aruandega esineb sc. Poom.

«Noor-Seppade» organisatsiooni asutamise idee tekkis mullu aastal mitmete tolleagsete Tall. Sc. Mal. rühmade päälükete seas, ja mõne ägärana algatusel lahunesid «vanast Malevast» mitmed rühmad. Ei tahetud ennast paenutada korraldajaduse alla, sest täiesti võimata oli töötada organisatsioonis, millel kindel põhikiri puudub. Ei suudetud seal korda luua, kuna ainsam korraldaja kaugel Antverpenis viibis.

Oli tarvis ellu kutsuda parem, elujõulisem organisatsioon, mis kaugel seisaks vanast Vene aegsest sõjaväelisest korrast ehk «kiriklikust vagadusest».

«Noor-Sepad» rajasid end kohe algusest peale spordi ja pedagoogia peale, sest ai-

nult nende kahe kasvatusabinõuga saab kasvatada teguvõimsaid tulevase Eesti kodanikka.

Sellest seisukohast väljaminees erinevad «N.-S.» «vanast, saamatust Malevast».

Kerge eelseisev ülesanne ei olnud ja varsti kokkusid mõned rühma päälükud eelseisvate raskuste ees, ja kuna neile vana, lodev kord enam meeldis, pöörsid nad algatult teelt tagasi.

Kuid meie, praegused «Noor-Sepad» tegime tööd; võrdlemisi lühikese ajaga töötasime välja oma põhikirja, mis vaneimate kasvatusedlaste poolt on heaks kiidetud, koondasime oma kasvatajaks paremad pedagoogid ja sportlased; peale selle ilmub «N.-S.» esimene trükitud scoutide ajakiri juba kauemat aega, mis elavat poolehoidu on leidnud. Meie tahame tööd teha ühes teistega, ja normaal vahekorras olla kõigi scoutidega. Meie püüdis on peaaegu üks ja seesama, kuna meie teed ja sihid lahku lähevad.

Peale Poomi aruannet saab mand. kom. esitaja sõna, kes teatab et esitatud on kõik linnad, peale Petseri, Haapsalu ja Pärnu, oma täieõigusliste esitajate läbi; ühtekokku 105 scouti ja 21 girl-guide'i. Ainult sc. Tols'il on hääleõigus maha arvatud, sest tema kui registreerimata rühma esitaja ei või kaasa hääletada, lubatud on ainult sõnaõigus.

Sc. Tols'i vastaväidetest hoolimata kinnitatakse mand. kom. otsus.

Selle järele läheb kongress aruannete ärakuulamises edasi.

Tartu girl-guidede päälük Must kurdab takistuste tegemisest õpetajate poolt, kes g.-g. liikumise Tartus seisma pannud. Palub raskel silmapilgul scoutelt toetust.

Sc. Jõgi annab lühikese ülevaate scoutide 5-kuulisest tegutsemisest Tartus.

Sc. Kuuskmann annab ülevaate roder-scoute tekkimisest ja tegevusest Tallinnas.

Oige puuduliku ülevaate scoutingu kohta erilisel Tallinnas annab sc. Johanson.

Sc. Speek Narvast, tunnistab, et seal seisukord õige lootusrikas on, kuid puuduvad vilunud juhid ja põhikiri, mida Tallinna poolt on lubatud anda, kuid mida siinemaale pole veel saadetud.

Valgas on scoutingu liikumine hoogu võtnud, kuid senni puudus suurem tegevus.

Sc. Tedersoni aruannet Võru kohta ära kuulates, tehakse is. Treffneri ettepanekul lõuna vaheaeg.

(Järgneb).